

ELi õiguses on arvestatav hulk direktiive, mis reguleerivad võlasuhteid. Valdav osa nendes sätestatud reeglitest puudutavad lepinguõigust ning kohalduvad tarbija ja ettevõtja suhetes.

Juhul kui ÜKga üleminekuperioodiks erikokkuleppeid ei sõlmita või lahkub ÜK ilma väljaastumislepinguta, ei kohalduks ÜK-le enam vastavad ELi direktiivid (nt tarbijaõiguste direktiiv, pakettreisidirektiiv, tarbijalemüügidirektiiv). Samas on direktiivid õigusaktid, mille liikmesriigid, sealhulgas ÜK, on pidanud oma riigisisesse õigusesse üle võtma, ja seetõttu jääb suur osa seni kehtinud tarbijaõiguse reegleid ka ÜK lahkudes samaks. Siiski tuleb arvesse võtta, et kui ÜK ei ole Euroopa Liidu liige, on tal võimalik olemasolevaid direktiive üle võtvaid sätteid muuta ja kehtetuks tunnistada, ning ELi tarbijaõigused võivad ajaga muutuda.

Materiaalõiguslike erinevuste kõrval tuleb ÜK lahkumise korral arvestada ka erinevustega kohalduva õiguse kindlaksmääramisel rahvusvahelise eraõiguse reeglites. Võlaõiguse valdkonnas tulenevad kohaldatava õiguse reeglid otsekohalduvatest Rooma I (593/2008) ning Rooma II (864/2007) määrustest, mille vastuvõtmisel ja kohaldamisel on ka ÜK otsustanud osaleda (*opt-in*). Rooma I määrus sätestab reeglid lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta tsiviil- ja kaubandusajades ning Rooma II määrus lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta tsiviil- ja kaubandusajades. See, millise riigi õiguseni Rooma I või Rooma II reeglite kohaldamine viib, oleneb eelkõige sellest, kas pooled on sõlminud kohalduva õiguse kokkuleppe ning mis liiki võlasuhtega on tegemist.

Lepinguga lahkumine

Juhul kui ÜK ja EL sõlmivad väljaastumislepingu, kohaldatakse nii üleminekuperioodi jooksul sõlmitud lepingute, kui kahju põhjustanud sündmuste suhtes, mis toimuvad üleminekuuperioodil, endiselt ühtseid EL reegleid, mis tulenevad Rooma I ja Rooma II määrustest. Üleminekuperiood kehtib 30. märtsist 2019 kuni 31. detsembrini 2020.

Lepinguta lahkumine

Juhul kui ÜK ja EL väljaastumislepingut ei sõlmi, ei kohaldaks ÜK ja ELi kohtud enam ühtseid reegleid lepingute suhtes, mis on sõlmitud peale ÜK lahkumist ning kahju põhjustanud sündmuste suhtes, mis toimuvad peale ÜK lahkumist. Kuigi ELi kohtud jätkaksid sellistel juhtudel Rooma I ja Rooma II määruste kohaldamist, määraksid ÜK kohtud kohalduva õiguse kindlaks oma riigisiseste rahvusvahelise eraõiguse normide alusel.

Tarbijalepingute kohta kehtivat näidet saab vaadata [välisministeeriumi veebist](#).